

ДІЛО

виходить щоденно ПЕРЕДПОД.

Видав: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВІЩЬКИЙ.

Великі роковини.

Львів, 22. січня 1924.

П'ять літ ділить нас від хвилі, як на Софійській площі в Києві проголошено об'єднання обох Україн.

клірація, а опісля варшавський договір з кінця 1920 р., сідоме розторонення всіх об'єднуючих починів на еміграції, розклад громадських сил і т. п. і явилися запереченні акту злуки.

РЕДАКЦІЯ
Львів, Ринок 18, 6. под.
Кошт пошт. шкаф 143-322.
Адреса для телеграм: „ДІЛО“ Львів.
Ноч. Редактор приймає від 10—11 год. передпог.

Рукописів не зберігається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Лістівка в прямі 2,70 злотого.
ЗА ГРАНІЦІВ:
В Амстердамі 1 доля, Франції, Голландії, Бельгії 10 фран., Італії 10 д., Німеччині 6,000,000 к. марок, Швейцарії 5 марок, Чехословаччині 10 к. кор., Румунії 100 ле., Австро-Угорщині 50 л., Австрії 6,000,000 к. Задів адреси 200000 км.

В сивої оголошено
зворотиться до Адміністрації.
ЦІНА
одного примірника
150.000 Мп.

ах, проголосував твердженням з підписом діяни Західно-Української Народ. Республіки про однозначну суперечість Народної Республіки.

Задів до найкоротшого передвидання цієї злуки, Українська Народ. Рада затверджує передаступний договір про злуку, заключений між Західно-Українською Народ. Республікою і Українською Народною Республікою для 1. грудня 1918 у Фастові, та поручає Державному Секретаріату поганою розпочати переговори з Київською Президентською для офіційного договору про злуку.

До часу, коли зблузиться установи общин Західної Республіки, законодавчий комітет на території бывшої Західно-Української Народ. Республіки виконує Українську Національну Раду.

До того-ж самого часу цікавому військовому адміністрацію на підставі членів комітету відповідної держави, усіх членів Державного Секретаріату, усіх членів Української Народної Ради, та й інших членів Української Національної Ради.

Договір, укладений українськими землями В. У. Н. Р. і У. Н. Р., підписанний 20 січня 1918 р. на Севастійському майдані в Нікополі:

В імені Української Народної Республіки проголосує Директорія цієї злуки українському народові велику подяку в історії нашої української землі.

Дог 3. січня 1919 року в місті Станиславові Української Народної Ради Західно-Української Народної Республіки про пристання всіх Української Аматор-Угорщини і їх залишкою законодавчий із органів, склонно проголосив Українсько-Західно-Українсько-Галицькою Республікою з українською представництвою Народною Республікою в одну суверенітетну державу.

Відакою з великою радістю сей історичний зразок наших західних братів, Директорія Української Народної Республіки рішуче пристягає до відома се згодом ізвесті багою з життя людиною з Української Народної Ради з дні 3. січня 1919.

АКТ ЗЛУКИ.

Історичні документи до об'єднання українських земель.

Передстуний договір замінений дні 1. грудня 1918 р. в м. Фастові між Українською Народною Республікою та Західно-Українською Народною Республікою про новочу наступните злуку обох українських держав в одину державну одиницю, такою змісту:

1. Захід. Українська Народ. Республіка засвідчила сій свій літній вік залітися в найкоротшій час в одну велику державу з Українською Народ. Республікою, значить, засвідчи сій вік залітися на території держави, а потім з усюгою своєю територією в населеній Захід. Українською Народ. Республіки, як складовою частиною державної цілості, в Українську Народну Республіку.

2. Українська Народ. Республіка засвідчи сій свій літній вік залітися в найкоротшій час в одну державу з Західно-Українською Народною Республікою, значить, засвідчи сій вік залітися на території держави в населеній Захід. Українською Народ. Республіки, як складовою частиною державної цілості, в Українську Народну Республіку.

3. Правительства обох Республік уявляють себе засвідченими вищими завданнями, то значить: уявляють себе посмію обов'язками по державній злуці можливо в найкоротшій час перемести в діло, так, щоби можливо в найкоротшій час об'єднати утворюючи спаді одину відповідну державну одиницю.

4. Західно-Українська Народна Республіка з огляду на антиореністичні обставинами, окремими правовими інституціями різних в інтересності життя на своїй території в його населеній, як будучи частини недільної УНР, дістає тимчасову автономію, якої може овантити у зоні реалізації злуки обох Республік в одну державу цілісна спільні кохані за ратифікацією її рішенія компетентними законодавчими і правителістивими державними органами обох Республік. Тоді також установи будуть детальні умовами злуки обох держав.

5. Цей договір сінсаний від обох правінціях відокремлюючими орігіналами, по одному для правителістивої в обох державах може бути опублікований за згодою обох правителістив, т. є. Директорії УНР і Ради Державних Секретарів ЗУНР.

Директорія УНР: В. Винниківський, П. Андрієвський, Ф. Швець, С. Петлюра — статські українські республіканські війська.

Повноважні Ради Державних Секретарів ЗУНР: Д-р Львівський Цегельський, Д-р Дмитро Левицький

Указова Української Народної Ради з дні 3. січня 1918 про злуку Західно-Української Народ. Республіки з Українською Народ. Республікою

Українська Народ. Рада постановила: Українська Народ. Рада, виконуюча право самовизначення українського наро-

Велика Україна.

Дореволюційний театр ім. Франка в Харкові.

В державній театрі ім. Франка в Харкові виставлено м. и. отсі п'єси: Елегія нещасливій Толера, «Бояри» Жулавського, «Гріх» Винніченка, «Фунте Овсун» Льоне де Вега, «Суита» Кареніка Капого, «Мірандоліна» Гольдо і ін. Театр приготовляє підсвічу нових п'єс, переважно з репертуару німецьких експресіоністів. Харківський «Червоний Шлях» (Книга 8) ось що пише про цей театр: «Мистецька ідеологія й шлях мистецьких шукань, театру політика у вирішенні „пекучого“ питання: Яким чином, якими мистецькими засобами підійти найближче до пролетарських мас. В той час, як Міерхольд (російський театральний діяч — Прим. Ред.) здавався метою досягнуту цього шляхом зовнішньої машинизації сцін (головним чином — руху) і поступовим переходом до націоналізації емоцій, театр ім. Франка, якраз навпаки, відхідним пунктом ставить емоцію, разуючи, що та є найважливішою дією, в якій праця може дати найбільше плінності: тільки внутрішня глобокими враженнями може зробити

В реальному-позитивному, в політично-державному розумінні мало що лишилося з того акту.

Не осягнено ні самостійності, ні соборності. На протязі п'яти літ під правором загумічкового провінціоналізму, дрібничкового партікуляризму, партійної заваленості і нетерпимості та особистих відмінностей довершувало бетічі Кайнових вчинки. Не тільки не попалено всіх кораблів, щоб не було вороття на старий шлях, але з державного корабля в часі потопу панічно віткали сезонові державники хіба на те, щоби найти моральну смерть в розбурханих хвилях війни і революції. Такі акти, як умова в Денікіном, варшавська де-

я. Пр. 49-24. В імені Ревізіоністської Польської Суд окружний кримін як Трибунал пресосовий у Львові рішив на внесок Прокуратури Державної, що зміст члену "Діло" число 10 з дні 16. січня 1924. р. в відміні під заголовком: 1) По лінії стосує відносин, 2) в губернії, "північні" з відношенням сім'ї в резул. в. вагіловок, 3) уступ від сім'ї. Такий факт є не відповідь на претензію "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 4) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 5) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 6) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 7) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 8) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 9) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 10) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 11) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 12) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 13) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 14) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 15) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 16) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 17) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 18) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 19) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 20) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 21) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 22) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 23) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 24) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 25) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 26) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 27) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 28) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 29) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 30) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 31) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 32) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 33) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 34) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 35) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 36) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 37) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 38) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 39) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 40) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 41) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 42) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 43) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 44) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 45) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 46) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 47) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 48) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 49) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 50) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 51) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 52) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї відносин, 53) відсутність відповідної згадки в члену "Діло" з уступом від сім'ї віднос

но вплинути на глядача й сподіватися на його дозир. Щодо зовнішнього — театр використовує чи експериментальним шляхом нові системи, будучи їх виключно на відсувах глибокого почуття й певен, що тільки воно може бути в даному разі критерієм і що тільки в цих методах, можна сподіватися в транс на підвищенням стояння переконань.

Внутрішній рух, керів, емоція — стимул творчої праці актора французької, решти — додаток, який має наслідується на них базисах і втілюється в образ таємної експресії. Від глибокого змісту внутрішнього до сильного змісту зовнішнього. Детальна розробка цього принципу є завданням сучасної й майбутньої праці театру.

Головні висновки втілення емоцій, до яких театр прийшов у своїх шуканнях, це — закінчене слово й силний звук, високий тон, паралізуючий, всі напівчуття й напівобритики й ришуча, до певної міри підкреслити різку, хвилюючу тактику ритму.

Крім прямі над пессими, в театрі проваляться обов'язкові вправи з пластики, яким надається велике значення в зважку з утворенням на тлі емоцій відповідного жесту й руху.

Покладаючи в основу своєї внутрішньої будівлі сили пролетарського походження й пролетарських переконань, театр має на меті на таких же підвалах організовувати драматичну студію, до чого вже розвинуті відповідні засоби.

Юнілей Л. Яновської.

Під кінець м. р. в Києві відзначено 25-річний ювілей літературної діяльності відомої письменниці Л. Яновської.

Українівщиця.

ПАТ* подав з Москви: Тут відкрився всеукраїнський конгрес. Голова Всеукраїнського Виконавчого Комітету Чубар підтримував проводження в житті такої політики, якою методом стало би не лише проводження українізації адміністрації та школи, але й притягнення до праці всіх сил краю. Успіхи тієї політики в найсвітлішому минулому — казав Чубар — довели до того, що заговірниші рухи на еміграції припинились, а визначені провідники Повстання сьогодні повертають сьогодні на Україну.

ДЛ САЛІКОВСЬКИЙ.

Страшна книжка.

В осені 1922 р. через Варшаву приїхав до Берліна висланий з Росії совітською владою відомий московський історик С. Мельгунов. За п'ять років перебування під союзним режимом він був арештований більше десети раз, просидів у в'язницях черезничаків та в слівництвах Бутівських поверх 2-х років і лютом 1920 р. Верховним Трибуналом засуджений був на 10 років катарги. Цю кару йому кінече зімінено на вигнання в батьківщину.

Задля щастливому випадкові С. Мельгунов виїх з Росії багато незвичайно цінного й цікавого матеріалу, який він тепер і видав окремими книжками в Берліні й Празі.

Останнім і найцікавішим для ширших спільнотних кол видаєм С. Мельгунова являється книжка про червоний терор у Росії (С. П. Мельгунов. «Красний терор» в Росії).

Треба розібрати, що зібраний у цій книжці югославським ученим і публіцистом матеріал відіграв велику роль в лозанській процесі Кінрада в Підурині. Книжка С. Мельгунова ще не була готова під час цього процесу, але про неї вже говорили, і обговорювали португальські адвокати та прокурори до самого кінця процесу.

На Софійському Майдані.

(Репортаж очевидця)

І знову море голов залило Софійський майдан і знову дзвони на простій дзвінниці Собору поважно віталі присутніх і голосили про нову урочисту хвилину. Скільки їх було — Тих усміхтих хвилі — не сягаючи пам'яті в далекі віки, а поперековуючи по четвірі лише всі ті гіподеми, що вдавали присутнім часам спішити на Софійський майдан починаючи від «Свято Вільної України» в березні 1917 р. і скільки разів було, що дзвони Софійського Собору сповіщали стачку, що на майдані дістався щось, що знову підковеслює одну дату й доповнює історичний календар одним днем бльше, а українські настичні столітні означеною товалось то хатат і з страхом ждало приходу найближчих днів! Бож на цьому самому місці не тільки Центральна Рада проголосувала вже в березні 1917 р.: „від нині самі будемо творити наші життя”, також на цьому самому місці напр., в квітні 1918 р. „ломазували” в гетьманії генерала Паула Скіоподольського... На наших очах творилася історія, а Софійський майдан був статим, авторитетним, традицією освяченим, терпливим свідком щораз нових тих пам'ятних подій в житті українського народу.

Цим разом святковано єдино з найбільших свят у споконвічному буттю Наші — Свято Обезнання, свято злуки всіх національних земель в отчуженні від кого чужого невалідну, зеркальну цілість. Але любовь впевнені скотили сини відроджені України маніфестували свою присутністю привезення до великої Ідеї та висловити свою радість в нового її триумфу — у такому пригінченому настрою й у такий сумний час. Це, що Київ жив у воєнній атмосфері, нікого не бентежило й не хвилювало, — це була причина обстанова. Багато більше турбувало всіх хоч сік так ознайомлених зі сплавжним стилем спля — ставленній хаос у столиці й безладія у всьому краю, та свідомість, що причиною цього «непріємності, хиткості і повна розбіжність думок у верховній владі, у Директорії У. Н. Р. Нескін Й суперечні поголоски про фронт, якими жила столиця, передали в авторитетні інформації, що армія У. Н. Р. робила й на очах щезас,

і що нечиселні війська Осалного Коопусу Січових Стрільців, Запорізького Корпусу й інших боєвих одиниць, що ще стояли при боці Директорії, не в силі опертися сильній чоловічій армії, яка сунула з півночі й північного сходу. Іні це в кого не було вже нікого сумніву що йдуть бої не в „поганінні”, які домугаються зміни форми державного устрою У. Н. Р., тільки саже з правильною армією, рекрутованою, організованою, обробленою і вивіненою в усі військо-технічні засоби на землях Великоросії.

Вечером того-ж самого дня він зібратися Трудовий Конгрес. Але думка про нього не проникалась до вспокоєння широких кіл українського громадянства, а павпаки, хвилювали новими питаннями: що принесе „Трудовий Конгрес”, чи він вже зможе зрозуміти поваги моменту, чи зможе він бути працівниками у даних умовах, та чи вдасться йому найти вихід з безвідідної складної?

Отже не дивно, що в таких обставинах і серед того загального настрою Свято Злуки 22. січня 1919 р. не мало тих зовнішніх урочистих познак, що звичайно у по-

дібних випадках і що на загал буде досить скромне. Урочистий похорон духовенства, відчитання або ту злуки й дефіліда частин корпусу Січових Стрільців, ставленням у Київ, склались на програму урочистості на Софійському майдані. Не було великих маніфестів, без конечних промов і навколо них скликів „слава!” підхідної маси. Не було пустої радості, — приємні сяяло мало т. н. більше „зігрів” характер. Біль 11. год. передподійній зійшлись, а в якій півтори години пізніше вже позотінися люди по домах. Знову звонились Велика Володимирська, Софійська, Мала Житомирська й інші вуличні дзвінки і знову Москвя, що в боку привізлися, були непримічно вражені часами Українів: звінці, мовляв, відійшли їх стільки?! З ствердженю цього самого факту і стихійного зросту й постепенного закріплювання української національної свідомості лежало й джерело він присутніх мас в остаточну побуду тієї самої Ідеї, яка тільки-що святкувала своє свято під звуки дзвонів Софійського собору Москвя пам'ятника Великого Богдана, на якому затерто немависний напис: „Єдина неділіма”...

I. К.-я.

В службі Української Держави.

Велика віячність належить видавництву „Червона Калина” за видання мемуарів Дмитра Дорошенка „Мої спомини про недавнє минуле”; саме вийшла третя частина їх, присвячена Гетьманщині 1918 р. Серед інших наших мемуарів, а вийшло вже їх доволі багато, спомини Дорошенка відбивають дуже корисно обективнім представленням минувшини і — се тоєба підкреслити ще сильніше — незвичайним державницьким змістом. Всі події, яким свідком був автор, всі особи, з якими стручався, він оцінює не зі становища партії, гурту, або особистості симпатій, а з їх відношення до державної справи. Епоха Гетьманщини, яку описує Д. Дорошенко в останній виданий частині споминів, має ще й той інтерес, що автор брав у ній сама відповідальну участь як міністр за кордонних справ Української Держави і може відкрити нам тайни успіхів і занепаду гетьманського уряду.

Ці люді, чужі походженням, служили Українській Державі нічого менше як тамті голосі патріотів. Роблено колись закиди гетьманському міністерству, що в його складі міністром фінансів був А. Ржепецький, в ролі Москаль, на звірх ні-

оголошеного С. Мельгуновим у Його книжці. Та й що вибрати з нього? Тут просто треба буде переподкувати 9/10 книжки. Безмежна жорстокість, яку, здається, не може допустити жадна уяві, щинічна облуда і звітство на кожному кроці, міліони заморених, з насолодом замучених, замордованіх — ото є фактичний матеріал книжки московського історика-соціяліста. Ми підкреслюємо слова: „історика-соціаліста”, бо в цьому поділі за порука, що перед нами не алоєні, він виявив реакції і не болгаристичні фантазії. Перед нами факти, які особисто спостерігав і обережно зберіг досвідчений вчений.

Коли цей російський вчений разом з тим констатує, що такого жаху, такої дикої і безглуздої людти, яку принесли з собою большевики, що не знала людськість; що на противі всієї історії всіх країн і народів, з їх війнами, інвалідізмом і революціями, що не було стільки безвинних жертв, що не було такого кошмарного терору, як червоний терор московських комуністів, та повз цього не можемо і не повинні пройти без уваги.

Сам автор пише про свою книжку: „Закінчивши самій ретельний о скільки то було міжнародній і суспільній стані матеріалу, добре фактів, які у своїй сукупності складають картину якогось дійсно не ймовірного кошмара, я відчуваю потребу дати моральний відповідний своїм душі і своїм почуттям. Я просто твій фізично незважений вчений

